

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

РЕФЕРАТ
ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

на тему:
«Державна політика у сфері культури»

Студентки 3 курсу бс групи
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»,
спеціалізації
«Публічне управління та
адміністрування»

Паскалової
Аліни Віталіївни

Науковий керівник :
кандидат економічних наук,
доцент

Сонько
Юлія Анатоліївна

Гарант освітньої програми:
доктор наук з державного
управління,
професор

Головня
Юлія Ігорівна

Київ 2020

РЕФЕРАТ

випускної кваліфікаційної роботи, виконаної на тему:

«Державна політика у сфері культури»

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, 2-х розділів, висновків і списку використаних джерел і додатків. Основний текст роботи становить 25 сторінок, в т.ч. 2 таблиць, 3 рисунків. Список використаних джерел містить 31 найменування, викладене на 4 сторінках, робота містить 1 додаток на 2 сторінках.

Об'єктом дослідження виступає процес формування державної політики в сфері культури.

Предметом дослідження є теоретичні засади та практичні рекомендації щодо дослідження особливостей державної політики в сфері культури.

Метою дослідження є дослідити особливості реалізації державної політики у сфері культури у період з 2015-2019 роки на прикладі новоутвореної інституції Український культурний фонд.

Зазначена мета вимагає вирішити наступні **завдання**:

- концептуалізувати поняття “державна політика” в контексті української політичної думки;
- визначити етапи процесу вироблення державної політики та критерії її оцінки;
- проаналізувати нормативно-правову базу реалізації державної політики в сфері культури;
- визначити ключові зміни у формуванні державної політики в сфері культури після Революції Гідності;
- розглянути діяльність Українського культурного фонду з огляду визначених критеріїв оцінки державної політики.

У першому розділі розкриваються сутнісні характеристики та особливості вироблення та реалізації державної політики у сфері культури.

У другому розділі здійснюється оцінювання державної політики у сфері культури після Революції гідності та викладено пропозиції щодо удосконалення роботи Українського культурного фонду

Одержані результати можуть бути використані в практичній діяльності Міністерства культури, молоді та спорту.

Рік виконання роботи 2019– 2020 рр.

Рік захисту роботи – 2020

Анотація

випускної кваліфікаційної роботи, виконаної на тему:
«Державна політика у сфері культури»

Випускна кваліфікаційна робота присвячена дослідженню діяльності Міністерства культури, молоді та спорту, Українського культурного фонду. В роботі обґрунтовано розвиток практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності роботи Українського культурного фонду.

Досліджено напрями підвищення якості вироблення культурного продукту та послуги, проблеми вироблення державної політики в сфері культури в умовах децентралізації, проаналізовано особливості реалізації державної політики в сфері культури в сучасних умовах. На цій основі розроблено практичні рекомендації щодо покращення діяльності Українського культурного фонду.

Ключові слова: культура, децентралізація, державна політика, культурний продукт, публічна політика, Український культурний фонд

Summary

final qualifying paper performed on the theme:
« Cultural public policy»

The final qualification paper is devoted to the study of the activities of Ministry of Culture, Youth and Sports, Ukrainian Cultural Foundation. The work substantiates the development of practical recommendations for rising efficiency of Ukrainian Cultural Foundation.

The directions of cultural product and service quality rising, the problems of cultural public policy making in terms of decentralization, the peculiarities of cultural public policy in modern Ukraine are analyzed. On this basis, practical recommendations on improving the Ukrainian Cultural Foundation have been developed.

Keywords: culture, decentralization, public policy, cultural product, Ukrainian Cultural Foundation .

Київський національний торгово-економічний університет

Кафедра публічного управління та адміністрування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Державна політика в сфері культури

Студентки 3 курсу бс групи
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»,
спеціалізації
«Публічне управління та
адміністрування»

Паскалової
Аліни Віталіївни

Науковий керівник : кандидат
економічних наук,
доцент

Сонько
Юлія Анатоліївна

Гарант освітньої програми:
Кандидат економічних наук,
доцент

Головня
Юлія Ігорівна

Київ 2020

Зміст

Вступ.....	6
Розділ 1. Сутність державної політики та критерії її оцінки.....	8
Розділ 2. Реалізація державної політики у сфері культури в Україні	15
2.1. Нормативно-правова база вироблення державної політики у сфері культури.....	15
2.2. Формування державної політики у сфері культури після Революції гідності.....	18
2.3. Реалізація державної політики у сфері культури на прикладі Українського культурного фонду.....	20
Висновки.....	26
Список літератури та використаних джерел.....	29
Додатки.....	33

Вступ

Реформування державної політики у сфері культури особливо актуалізувалося після підписання Угоди про інтеграції України з Європейським Союзом. До цієї сфери належать такі важливі на сьогодні аспекти, як підтримка українського та україномовного культурного продукту. За останні п'ять років було проведено ряд змін у цій сфері, зокрема у рамках реформи децентралізації, а також створено нові інституції у сфері культури для підтримки культурної дипломатії та розвитку креативної економіки.

Проблема посилення та розвитку української культури стала однією з нагальних у сучасних геополітичних умовах, зокрема з огляду на воєнні дії на Сході України. Підтримка створення українського культурного простору на сьогодні є важливим з точки зору національної безпеки України, адже усвідомлення самотності української культури є одним з націєтворчих аспектів.

Дослідженням цієї теми займалися такі дослідники, як О.С. Батіщева, В.В. Карлова, В.І. Малімон, О. Чечел, А. Мерзляк, Н. Ржевська.

Об'єктом дослідження є процес формування державної політики в сфері культури

Предметом дослідження є теоретичні засади та практичні рекомендації щодо дослідження особливостей державної політики в сфері культури.

Метою дослідження є дослідити особливості реалізації державної політики у сфері культури у період з 2015-2019 роки на прикладі новоутвореної інституції Український культурний фонд.

Зазначена мета вимагає вирішити наступні **завдання**:

- концептуалізувати поняття “державна політика” в контексті української політичної думки
- визначити етапи процесу вироблення державної політики та критерії її оцінки
- проаналізувати нормативно-правову базу реалізації державної політики в сфері культури
- визначити ключові зміни у формуванні державної політики в сфері культури після Революції Гідності

- розглянути діяльність Українського культурного фонду з огляду визначених критеріїв оцінки державної політики

Задля досягнення поставленої мети було застосовано такі **методи**: наукової абстракції, порівняльний, індуктивний, case study та інші.

Інформаційною базою дослідження стали: Закони України, офіційні матеріали Міністерства культури, молоді та спорту, річні та квартальні звіти Українського культурного фонду, оперативна інформація міністерств та відомств, праці вітчизняних і зарубіжних науковців з проблеми дослідження, а також інформаційні ресурси інформаційної мережі інтернет.

Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, 2-х розділів, висновків і списку використаних джерел і додатків. Основний текст роботи становить 25 сторінок. Список використаних джерел містить 31 найменування, викладене на 4 сторінках, робота містить 1 додаток на 2 сторінках.

Розділ 1. Сутність державної політики та критерії її оцінки

У вітчизняній політичній науці визначення державної політики не є однозначним, особливо через відмінності понятійно-категоріального апарату західної та української науки. Визначаючи політику як таку українські науковці часто схиляються до визначення політики як діяльності щодо керівництва та управління суспільством на основі публічної влади [1]. Як зазначає Антоніна Колодій, політика – це суспільна діяльність, змістом якої є прийняття і виконання владних рішень щодо різних суспільних груп і суспільства в цілому, а також суперництво і співробітництво у боротьбі за здобуття та втримання владних позицій та за вплив на владу [2]. Однак порівнюючи з західною політичною наукою, для поняття, яке характеризується одним визначенням “політика” існує три різних англійських відповідників – *politics*, *policy* та *polity*. Відповідно до енциклопедії політичних комунікацій [3], *polity* (або політія) – це форма політичної організації спільнот як національних держав або імперій, *politics* – це теорії та практики боротьби за політичну владу всередині політії, *policy* – процес ухвалення та виконання владних рішень.

Визначення поняття “державна політика” в українській політичній науці також дещо відмінне від західної. Англійські дослідники оперують поняттям “публічна політика”, у той час як українські науковці розрізняють публічну політику та державну політику як дві окремі категорії. Аналіз термінологічної розбіжності важливий для подальшого дослідження політики та полегшує використання надбань іноземних дослідників у процесі аналізу української державної політики. Як зазначає Олександр Дем’янчук, поняття державної та публічної політики є співвідносними, адже публічна політика включає у себе поняття державної на ряду з політикою органів місцевого самоврядування та недержавних акторів (наприклад, громадських організацій) [4]. У навчальному посібнику "Основи публічної політики та управління", який був підготовлений групою українських дослідників (С.О. Телешун та ін.), дається наступне визначення: "публічна політика — це форма політичного процесу, який реалізується в публічному просторі, підтримується інформаційно-комунікаційними ресурсами та представлена комплексом прозорих вертикальних і

горизонтальних взаємодій його учасників" [5]. У своїй праці “Публічна чи державна політика – вітчизняна дилема вибору” [6], Сергій Телешун, Світлана Ситник та Ігор Рейтерович визначають такі ключові відмінності між публічною та державною політикою:

- спосіб, у який актуалізується проблема і набуває статусу суспільно значимої;
- наскільки зацікавлені сторони мають можливість користуватися каналами доступу до прийняття рішень
- чи є ці канали
- чи існують зворотні зв'язки між суб'єктом і об'єктом прийняття рішень тощо

Дослідники роз'яснюють, що з точки зору механізмів формування – у публічній політиці – це завжди механізми, які забезпечують можливості представлення та узгодження позицій зацікавлених сторін у прийнятті політичного, політико-управлінського рішення. Наприклад, для американців державна політика (“public policy”) є “публічною”, оскільки ці механізми вже закладені в так званий плюралістичній моделі формування державної політики. Відповідно “державна політика” і “публічна політика” можуть як ототожнюватися, так і мати різних зміст залежності від механізмів їх вироблення.

Такі дослідники, як О. Пухкал та О. Гомоляко також звертають увагу на те, що “державна політика”, “державне управління” нині піддаються суттєвим трансформаціям під впливом нових структур суспільних взаємодій (мереж), глобалізації (глобальне управління), інформаційних технологій (електронне врядування). Публічна сфера набуває значимості як платформа взаємодій та вироблення суспільних інтересів, формулювання суспільних цілей та завдань. Державна політика перестає бути державною як такою і набуває ознак публічності в тому розумінні, що держава визнається актором, що діє та вибудовує свою політику і здійснює управління в публічній сфері [7].

Послугуючись зазначеними критеріями, задля визначення співвідношення публічної та державної політики варто врахувати такі фактори, як політичний режим, державний устрій і т.п. Російський соціолог В. Якимець визначає розвиненість та демократичність суспільства як одним із критеріїв аналізу публічної політики. Стан

публічної сфери вимірюється дослідником за такими параметрами, як: наявність системи дієвих механізмів діалогу між державою та суспільством при прийнятті значимих рішень; наявність інструментів формування влади та лобіювання суспільних інтересів; місцеве самоврядування, яке наділене реальною владою, повноваженнями та засобами їх реалізації; ефективне надання виконавчою владою послуг у сферах освіти, культури, охорони здоров'я; здійснення ефективного управління державним майном; ефективний нагляд та контроль у виконавчій влади; ефективне нормативне регулювання у виконавчій влади; прийняття законодавчою владою законів, які захищають права та інтереси виборців; соціально відповідальний бізнес. У той час як оцінка демократичності суспільства включає такі параметри, як: підтримка громадських ініціатив і розвиток громадського контролю; прихильність до мирного вирішення конфліктів в інтересах усіх сторін; дієвість законів із приборкання корупції; економіка, де поважають право власності, забезпечують рівні можливості, гарантії для знедолених; конституційний захист прав меншин; верховенство закону, яке захищене незалежною судовою владою; вільні та плюралістичні ЗМІ; регулярні вільні та чесні вибори [8] .

Відповідно до навчального посібника Національної академії державного управління при Президентіві України, державна політика – це сукупність ціннісних цілей, державно-управлінських заходів, рішень і дій, порядок реалізації державно-політичних рішень (поставлених державною владою цілей) і системи державного управління розвитком країни. Так як Україна є демократичною державою із плюралістичною моделлю розподілу політичної влади, доступ недержавних акторів до прийняття політичних рішень та впливу на цей процес є відкритим, а в більшості напрямків політичної діяльності відбувається посилення процесу децентралізації, а також в рамках цього дослідження немає необхідності розділяти поняття державної та публічної влади.

Задля характеристики процесу вироблення державної політики варто насамперед виділити його ключові складові. Американський дослідник Ларрі Н. Герстон виділяє такі [9] :

- питання та проблеми, що виникають у публічному просторі;

- ключові актори, які презентують, інтерпретують та відповідають на ці питання та проблеми;
- ресурси, на які ці питання та проблеми впливають;
- інституції, відповідальні за їхнє вирішення;
- рівні державного управління, до яких відносяться ці питання

Питання та проблеми дослідник розділяє на **субстантивні**, або такі, що мають безпосередній вплив на життя суспільства та **символічні**, або такі, що є “подразнюючими” для суспільства та потребують швидкого вирішення задля відвернення уваги від них, мають ефект швидше психологічного полегшення ніж значних змін у політичній системі.

Ключовими акторами за характеристикою Герстона є представники державної влади, адже індивідуальні проблеми отримують статус публічних за умови уваги до них державних акторів. У широкому значенні, це актори на будь-якому рівні державної чи місцевої влади, наділені повноваженнями приймати рішення задля вирішення актуальних проблем.

Під ресурсами, на які ці питання та проблеми впливають маються на увазі інші політики, матеріальні чи нематеріальні ресурси чи галузі людської діяльності, на які ухвалені рішення мають непрямий, опосередкований вплив.

Відповідальними інституціями можуть бути будь-які інституції на будь-якому рівні: державні чи місцеві, з виконавчої, законодавчої чи судової гілок влади, адміністративні та бюрократичні інституції, зовнішні регулятори тощо.

Німецькі дослідники Еойн Янг та Ліза Квінн вказують на циклічний характер процесу вироблення державної політики. Вони зазначають, що кожен з етапів циклу [10] має потенціал попереднього або майбутнього кроку циклу, тож процес вироблення державної політики є ітеративним, тобто таким, у якому кожен з етапів може бути переглянутим у будь-який момент вироблення політики задля досягнення максимально якісного результату. Янг та Квінн виділяють такі етапи циклу вироблення державної політики:

1. Визначення проблеми встановленого порядку денного

Наявність проблеми визначається певною групою людей в суспільстві, включеність до порядку денного обумовлена суспільною важливістю. У першу чергу органам державної влади та широкому колу учасників політики необхідно переконатися в тому, що проблема реально існує та потребує втручання. Для цього мають бути надані достатньо переконливі аргументи, що базуються на різних джерелах, з докладним описом причин, наслідків та широти проблеми.

2. Конструювання варіантів політики/формулювання політики

Першим кроком до вирішення деталізованої проблеми має стати розробка можливих варіантів її вирішення. Необхідно розглянути наявні політики та порівняти її з новими варіантами. Варто розробити різні альтернативи, які є взаємовиключними, тобто уникати тих варіантів, які є різними варіаціями однієї ідеї.

3. Пошук рішення/вибір найкращого варіанта політики

Вибір найоптимальнішого варіанта має базуватися на оціночних критеріях. Кожна окрема проблема має свою специфіку утворення цих критеріїв, однак є деякі загальноприйняті, такі як:

- **Результативність:** в якій мірі обраний варіант політики призведе до очікуваного результату, тобто вирішити наявну проблему;
- **Ефективність:** на основі аналізу витрат та переваг як і в фінансовому, так і в соціальному плані, який ефект обрана політика матиме на цільову групу населення;
- **Справедливість:** чи є розподіл витрат і переваг справедливим;
- **Здійсненність:** чи існують відповідні політичні, адміністративні та правові умови для результативної та ефективної реалізації обраного варіанту політики;
- **Гнучкість/можливість покращення:** чи характеризується обраний варіант гнучкістю задля можливого коригування у зв'язку зі змінами зовнішніх обставин і чи має потенціал до покращення

Дослідники рекомендують виразити у кількісних показниках якомога більше характеристик обраного варіанта політики, використовуючи метод причинно-наслідкового моделювання.

4. Проектування політики

Задля розробки проекту політики орган державної влади має розробити набір інструментів політики, а також визначити ряд інституцій-реалізаторів політики (урядові та неурядові, громадські та приватні) для надання послуг чи товарів, передбачених політикою.

5. Реалізація політики та її моніторинг

На цьому етапі політика реалізується відповідно до узгодженого плану її реалізації. Необхідний постійний моніторинг результатів політики. В його основ має лежати оцінювання з численних різних джерел.

6. Оцінювання

При створенні плану оцінювання політики органи державної влади та інституції-реалізатори мають дослідити можливість точного і достовірного вимірювання досягнутих цілей політики, а тако використання зібраних даних для подальшого прийняття рішень. Процес оцінювання передбачає дослідження практичної дії державної політики з точки зору як визначених цілей, так і засобів, що використовуються для їх досягнення.

Чіткі критерії оцінки державної політики різняться з огляду на сферу, вид та специфіку конкретної політики, однак можна виділити загальні принципи її оцінки. Відповідно до Угоди про Асоціацію України та Європейського Союзу [11], одним з ключових принципів імплементації будь-якої політики має бути принцип доброго урядування (good governance). Міжнародна організація ОБСЄ визначає добре врядування на всіх рівнях вироблення політики як фундаментальну умову економічного зростання, політичної стабільності та безпеки [12].

Концепція доброго врядування постала на порядку денному для вироблення та імплементації ряду міжнародних організацій, таких як ООН та Світовий банк, та західних демократій після закінчення холодної війни.

За визначення П.Хірста, добре врядування – це створення ефективної політичної структури, придатної до приватної економічної діяльності: стабільні режими, верховенство закону, ефективне державне управління, пристосоване до ролей, які може виконувати уряд, і сильне громадянське суспільство, незалежне від держави. Світовий банк визначає добре врядування як уособлення передбаченого, відкритого і

висвітленого вироблення політики [13]. Задля цього формуються так звані коди доброго урядування – набори найкращих практичних рекомендацій вироблення державної політики незалежно від структури урядування.

У рамках програми ООН-Хабітат було сформовано ключові принципи, дотримання яких сприятиме утвердженню практики доброго урядування:

- *сталий розвиток*: узгодження інтересів різних рівнів державної, місцевої влади та громадськості задля досягнення балансу між економічними, соціальними та екологічними критеріями розвитку
- *субсидіарність*: узгодження власних і делегованих повноважень з ресурсами для їх реалізації, зменшення контролю центру над громадами і регіонами
- *безособовість* у наданні управлінських послуг, визначення їх кількісних та якісних параметрів
- *прозорість та підзвітність* діяльності органів влади шляхом залучення громадян до формування, використання та контролю бюджету, проведення тендерів, зменшення корупції
- *залучення громадян* до прямого чи опосередкованого управління
- *безпека громадян*

Задля використання поняття “добре урядування” як аналітичної одиниці деякі дослідники розділяють атрибути цього поняття на дві категорії – ключові адміністративні та політичні риси. До адміністративних категорій належать принцип підзвітності, прозорості, передбачуваності, боротьби з корупцією та поваги до прав людини [14]. Так як задля оцінки кожної конкретної політики необхідно використовувати індивідуальні кількісні та якісні показники аналізу, але базовим невід’ємним принципом якості політики можна вважати дотримання усіх принципів доброго урядування.

Розділ 2. Реалізація державної політики у сфері культури в Україні

2.1. Нормативно-правова база вироблення державної політики у сфері культури

Свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості, захист інтелектуальної власності, авторських прав, моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв'язку з інтелектуальною діяльністю є однією з конституційних свобод громадян України, тому аналіз державної політики щодо захисту відповідних прав та свобод є важливим задля оцінки ефективності та демократичності державного урядування. Ключовою задачею держави є проведення формальних та неформальних заходів задля створення сприятливих умов для створення, підтримання та розвитку української культури. До цих заходів відноситься як і захист культурної спадщини, так і стимулювання розвитку сучасної української культури. У сучасних умовах після Революції Гідності бачимо, що культурні чинники є важливим аспектом не лише в сферах повсякденності та економічного розвитку (відносимо сюди у тому числі туризм), а й як нагальне питання у сфері національної безпеки.

Відповідно до соціологічного словника, державна політика у сфері культури – це діяльність щодо визначення цілей і пріоритетів держави зі збереження культурної спадщини, створення умов для існування артистичного співтовариства (освіта, нагороди, фінансування установ) та розроблення критеріїв соціальної прийнятності продуктів художньої творчості (цензура) [15].

Під культурою як об'єктом державного управління мається на увазі сукупність матеріальних і духовних цінностей і благ, створених суспільством, що характеризує певний рівень його розвитку в державі. Культурно-мистецькі заходи здійснюються переважно на місцевому рівні, такими вважаються музеї, театри, філармонії, кінотеатри, бібліотеки, видавництва, школи естетичного виховання тощо [16].

Відповідно до діючого законодавства, пріоритети державної політики у сфері культури визначаються Опрограмами Президента України, щорічним посланням Президента України до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України та програмами діяльності Кабінету Міністрів України, в яких обов'язково враховуються аспекти розвитку культури. Згідно з пунктом 3 статті 4 Закону України

Про культуру, Кабінет Міністрів України щороку затверджує програму діяльності центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах культури та мистецтв, з розвитку культури на відповідний рік (далі - Програма діяльності з розвитку культури), що визначає стратегічні цілі та пріоритетні завдання державної політики у сфері культури на певний календарний рік, а також заходи, що плануються та здійснюватимуться центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах культури та мистецтв, для досягнення зазначених цілей і реалізації завдань [17].

А. Мерзляк поділяє державну культурну політику на такі складові[18]:

Таблиця 2.1. Складові державної культурної політики

Сфера управління	сектори та галузі, які вважаються “творчими” (наприклад, образотворче мистецтво, виставкова діяльність, теле— і радіомовлення тощо)
Інструменти	засоби регулювання та підтримки сфери культури (зокрема субсидії, податкові пільги, врегулювання питань власності)
Інституціональна структура	сукупність інститутів, які регулюють взаємовідносини у сфері культури (наприклад, міністерство, управління, служба, департамент тощо)
процес прийняття рішень	спосіб або метод прийняття рішень з питань, що прямо або опосередковано стосуються сфери культури (консультативно-дорадче

	прийняття рішень, державна директива, із залученням громадськості, децентралізоване управління і т.д.)
правила, норми та традиції	визначають взаємодію між вищенаведеними елементами

Сфера культури нині є однією з галузей суспільного життя, яка піддається активного реформування та актуалізувалася у сьогоdnішніх соціально-політичних умовах, зокрема з огляду на євроінтеграційні процеси. Стратегії та пріоритети розвитку культури в Україні також закладені в таких документах, як Стратегія сталого розвитку “Україна-2020”, Довгострокова стратегія розвитку української культури – стратегія реформ, Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року, Концепція розвитку сільських територій, Концепція реформування системи забезпечення населення культурними послугами та ін..

Від моменту підписання Угоди про інтеграцію України з ЄС у 2014 році у рамках євроінтеграційного процесу проводиться реформа децентралізації, яка має безпосередній вплив на регулювання сфери культури в Україні. Децентралізація – це передача повноважень та фінансів від державної влади органам місцевого самоврядування. В основу реформи покладена Європейська хартія місцевого самоврядування. Відповідно до Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні [19], повноваження щодо розвитку культури, спорту та туризму передається органам місцевого самоврядування базового рівня. Прес-служба ініціативи “Децентралізація” зазначає, що завдання реформи у сфері культури полягає у збільшенні ролі локальної культури у житті кожної громади. У рамках реформи було ведеться розробка державних стандартів щодо культурного продукту/послуги, інфраструктури, яка надає послугу, мінімального культурного кошика.

Експертка з питань культури Проектного офісу секторальної децентралізації, радниця Міністра культури України Ірина Френкель зазначає, що мета стандартизації

надання послуг у сфері культури – ефективне та економічне використання матеріальних ресурсів галузі культури, захист інтересів громадян на основі забезпечення реального рівня культурних гарантій доступності до якісного культурного продукту, структурна пропорційність розташування закладів культури, раціональний розподіл фінансових ресурсів[20]. Стандартизація в сфері культури виконує такі функції:

Таблиця 2.2. Функції стандартизації в сфері культури

Економічна	Комунікативна	Соціально-освітня
розумне використання фінансових ресурсів держави та раціональне використання матеріальних ресурсів галузі, зокрема матеріальної культурної спадщини	досягнення взаєморозуміння в суспільстві через обмін інформацією, вираженою стандартними термінами, єдиними правилами діяльності, єдиним трактуванням понять та побудова діалогу	до стандарту мають бути включені показники, які сприяють підвищенню якості культурної послуги з урахуванням сучасного рівня розвитку культури

2.2. Формування державної політики у сфері культури після Революції гідності

Початок збройної агресії Росії на Сході України став визначною точкою не лише у політичному, а й в ціннісному, культурному сенсі. Одним з ключових наративів, що транслиуються державою-агресором в інформаційному полі є спільність культурної спадщини України та Росії, формування суспільної думки про культурну, етнічну приналежність жителів східних територій до Російської Федерації, що слугує легітимацією порушення Росією територіальної цілісності та державного суверенітету України. Таким чином Революція Гідності 2013-2014 рр. та наступні події стимулювали українську громадськість та представників державної влади до переосмислення української культурної та історичної спадщини, посилення ідеї

національної ідентичності та обрання курсу на актуалізації української самобутності в контексті сучасності.

У програмі діяльності Міністерства культури, молоді та спорту України зазначаються такі цілі [21]:

Рис. 2.1. Цілі Міністерства культури, молоді та спорту

У нинішніх геополітичних умовах актуалізувалася проблема розвитку культурної дипломатії. Ніна Ржевська у своїй статті “Культурна дипломатія України: сучасний стан та перспективи” зазначає, що культурний чинник сприяє формуванню позитивного іміджу держави та поширенню неупередженої та об’єктивної інформації про неї, що, зрештою, призводить до розвитку конструктивних та довготривалих

відносин в інших сферах міждержавного співробітництва. Ржевська наголошує на тому, що імідж держави неможливо сформувати без застосування комунікаційних стратегій в сфері культурної дипломатії. Зовнішня культурна політика та дипломатія мають використовувати комунікативні стратегії в сфері інформаційної політики щодо просування національної культури за кордоном [22]. З метою впровадження державної політики культурної дипломатії у 2017 році було створено Український інститут для презентації України за кордоном і просування її іміджу в світі [23]. Також у період з 2014 року було створено Український інститут книги, Український культурний фонд, Рада з державної підтримки кінематографії, численні програми розвитку креативних індустрій.

2.3. Реалізація державної політики у сфері культури на прикладі Українського культурного фонду

Український культурний фонд (далі УКФ) – це державна інституція, створена у 2017 році. Як зазначають українські дослідниці Наталія Кривда і Вікторія Колесникова, ідея створення УКФ довгий час існувала в сфері громадського обговорення. Вони акцентують увагу на тому, що створення цієї інституції є переломним моментом на шляху зміни підходу до менеджменту і управління у сфері культури. Фонд відкриває можливість створення системи відкритого та прозорого фінансування культурно-мистецьких продуктів, проєктів та заходів на загальнодержавному рівні. Підкреслюється самостійність фонду у процесі прийняття рішень [24].

Аналізуючи державну політику у сфері культури в історії незалежної України, вітчизняні дослідники неодноразово звертали увагу на необхідність зміни підходу до фінансування сфери культури. Як наголошував В. Малімонов, задля ефективної діяльності у сфері культури держава має відмовитися від дотаційно-розподільчої системи фінансування культурних продуктів та послуг, заохочення приватного сектору до інвестицій у сферу культури [25].

Відповідно до статистики даних щодо розподілу регіонів України за рівнем соціально-культурної активності населення за 2013 рік, наведений дослідницею Г.В. Пінковською (Додаток Б), в останні роки перед початком реформ у сфері культури

найбільш соціально-культурно активним населенням було населення м. Києва (близько 40%), у той час як відставання інших регіонів України з цієї точки зору є суттєво помітним (більш ніж на 20%) [26]. Дані за ці роки є важливими, адже вони слугують відображенням дійсності у перед-реформаційний період.

Основними завданнями Українського культурного фонду є [27]:

- сприяння реалізації державної політики у сферах культури та мистецтв, розвиткові сучасних напрямів культурної і мистецької діяльності, виробленню конкурентоспроможного на світовому ринку вітчизняного (національного) культурного продукту
- підтримка мистецьких дебютів, стимулювання творчої праці діячів культури і мистецтва, зокрема молодих митців
- популяризація української культури та мистецтв, формування позитивного іміджу України у світі
- задоволення культурних потреб громадян України, які проживають за кордоном
- експертний відбір, фінансування та моніторинг виконання проектів, реалізація яких забезпечується за підтримки Українського культурного фонду
- сприяння збереженню, актуалізації і популяризації національного культурного надбання
- підтримка культурних та інформаційних програм міжнародного співробітництва
- підтримка української діаспори

Відповідно до Стратегії Українського культурного фонду на 2019-2021 роки [28], пріоритетними напрямками діяльності УКВ є такі: створення сприятливих умов для творчої діяльності; сприяння новим партнерствам; сприяння формуванню в Україні спільних цінностей громадянського суспільства; підтримка культурного розмаїття та сприяння міжкультурному діалогу; забезпечення дотримання культурних прав: рівного доступу до культурних ресурсів та рівних можливостей для особистісного розвитку та самореалізації для всіх громадян та спільнот, незалежно від культурних, мовних, етнічних, регіональних, соціальних, гендерних та інших особливостей чи

розбіжностей; забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на території України, а також сприяння вивченню української мови за кордоном; сприяння проведенню аналітичної та дослідницької діяльності у сфері культури і креативних індустрій; сприяння розвитку освітніх ініціатив, впровадженню інновацій, цифрових технологій та діджиталізації у сфері культури; сприяння створенню інноваційного конкурентоспроможного культурного продукту, розвитку дитячої та молодіжної творчості та професійного становлення митців; сприяння збереженню культурної спадщини, промоція цілісного та орієнтованого на майбутнє її розуміння; підтримка проектів, націлених на місцевий розвиток в умовах децентралізації; сприяння інтернаціоналізації української культури та координації донорської підтримки проектів в сфері культури та креативних індустрій.

Цільові групи своєї діяльності УКФ поділяє на два типи: “креативні професіонали” та “креативні спільноти та інституції”. До “креативних професіоналів” належать творці культурного продукту, інші професіонали культурних, креативних та аудіовізуальних секторів, культурні оператори та організації креативних індустрій (різних форм власності та видів”. До “креативних спільнот та інституцій” відносяться об’єднані територіальні громади, професійні та бізнес-асоціації, організації громадянського суспільства, органи місцевого самоврядування всіх рівнів, мистецькі заклади різних форм власності, наукові, дослідницькі, освітні інституції, структури інтеграції інновацій до виробничого процесу.

Своєю місією УКФ визначає сприяння творенню розвиненої екосистеми культури та креативності в Україні шляхом впровадження нових механізмів надання орієнтованої на результат конкурсної державної фінансової підтримки ініцітивам у сфері культури та креативних індустрій.

Стратегічні цілі УКФ:

СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ УКРАЇНСЬКОГО КУЛЬТУРНОГО ФОНДУ

- Підвищення інституційної та фінансової спроможності УКФ
- Сприяння творенню культурного продукту
- Підсилення ролі культури у розвитку суспільства
- Інтернаціоналізація української культури

Рис. 2.2. Стратегічні цілі УКФ

Виходячи з теорії вироблення державної політики, розкритої у розділі 1, діяльність УКФ забезпечує символічних проблем, які є чутливими для населення і потребують швидкого вирішення. УКФ здійснює фінансову підтримку різноманітних культурно-мистецьких проектів за бюрократично спрощеною процедурою та за прозорою системою фінансування, що відображається у щорічних звітах УКФ.

Задля того, щоб визначити, якою мірою діяльність УКФ співвідноситься з нинішнім курсом впровадження державної політики в сфері культури доцільно порівняти стратегічні основи діяльності УКФ, стисло зазначені вище з Довгостроковою стратегією Міністерства культури, молоді та спорту розвитку української культури [29] (далі Стратегія).

Стратегічними цілями реформ у сфері культури є:

- децентралізація, реструктуризація та демократизація
- модернізація інструментів підтримки культури
- удосконалення політики у сфері захисту культурної спадщини
- сприяння створення національного культурного продукту і формування цілісного інформаційно-культурного простору

В інфографіці представлені Програми УКФ:

Програми Українського культурного фонду

Рис.2.3. Сучасні програми УКФ

Як можна побачити з переліку програм діяльності УКФ, в рамках діяльності Фонду реалізуються стратегічні цілі Довгострокової стратегії розвитку української культури.

УКФ реалізує широкий доступ до вироблення культурного продукту для індивідуальних осіб, творчих об'єднання, а також проекти національної співпраці – проекти, які реалізуються із залученням партнерів з різних областей України. Фонд надає чітку методологію подачі та реалізації грантової заявки, а також критерії оцінки та відбору проектів до реалізації, що також підвищує доступність їх діяльності для громадян України (Додаток А).

У своїй діяльності УКФ реалізує принцип децентралізації, описаний у частині 2.2. Фонд надає фінансування культурним проектам об'єднаних територіальних громад, що розширює їхні можливості до забезпечення культурних потреб населення, зокрема програма “Культура. Туризм. Регіони” – програма, покликана посилити туристичну привабливість регіонів шляхом стимулювання місцевого культурного розвитку громад та генерування конкурентоспроможних культурних продуктів.

Діяльність УКФ фінансується з державного бюджету України. Фонд також активно залучає до підтримки культурних проєктів меценатів, приватний сектор та міжнародних партнерів [30].

Діяльність УКФ повністю співпадає з принципами доброго урядування, розкритими у розділі 1. Доступ до послуг Фонду відкритий для всіх громадян України за прозорою системою, про яку Фонд звітує щокварталу. Наскрізною лінією діяльності Фонду є пряма реалізація потреб місцевих громад, надаючи їм можливість отримати фінансування для забезпечення культурних потреб жителів конкретної місцевості, що є реалізацією принципу субсидіарності. Фонд надає чіткі критерії оцінювання проєктів для реалізації.

Як підкреслює Шостак В.М., одним з найважливіших принципів УКФ є інноваційність, стимульована підвищенням конкурентності у сфері культури. До моменту створення Фонду, повноваження державного фінансування культурних послуг та продуктів мали лише культурні установи комунальної та державної власності. Новація Фонду полягає у залучення до цього процесу як державних, так і приватних коштів установ різних форм та індивідуального меценатства та благодійництва [31]. З метою підвищення якості фінансованих Фондом культурних продуктів та послуг впроваджено механізм залучення незалежного експертного середовища до прийняття рішень щодо різних сфер проєктів. Таким чином забезпечується фаховий індивідуальний підхід до кожного напрямку сфери культури, адже за цим механізмом збільшується охоплення експертів, залучених до процесу прийняття рішень.

Висновки

У ході наукового дослідження було проаналізовано державну політику у сфері культури з акцентом на реформування державного управління у період після Революції Гідності в рамках процесу євроінтеграції.

1. Для досягнення зазначеної мети **було визначено поняття державної політики в українській політичній науці**. Понятійно-категоріальний апарат у сфері дослідження державної політики є неоднозначним: західні науковці використовують поняття “публічна політика”, в той час як у вітчизняній науці “публічна політика” та “державна політика” є двома різними поняттями. Спираючись на роботу українських дослідників державної політики було визначено, що в українському контексті поняття державної та публічної та державної політики є співвідносними, адже публічна політика включає у себе поняття державної на ряду з політикою органів місцевого самоврядування та недержавних акторів. У ході дослідження було визначено, що в контексті державної політики у сфері культури поняття державної та публічної політики є тотожними.

2. **Було визначено ключові етапи процесу вироблення державної політики:** визначення проблеми встановленого порядку денного, конструювання варіантів політики, вибір найкращого варіанта політики, проектування політики, реалізація політики та її моніторинг, оцінювання. **Також було визначено, що критерії оцінки державної політики відрізняються залежно від сфери державного управління.** Загальноприйнятими критеріями вибору найоптимального варіанту політики є результативність, ефективність, справедливість, здійсненність, гнучкість/можливість покращення. У сучасних українських політичних умовах також універсальним критерієм оцінки будь-якої державної політики є відповідність до принципів доброго врядування. Добре врядування – один з основоположних принципів, закладених в Угоду асоціації України та Європейського Союзу. Принципами доброго врядування є сталий розвиток, субсидіарність, безособовість, прозорість та підзвітність, залучення та безпека громадян.

3. У ході вивчення нормативно-правової бази вироблення державної політики у сфері культури було визначено такі ключові документи: Програма

діяльності Кабінету Міністрів України, Закон України “Про культури” та відповідні галузеві закони та підзаконні акти, Стратегія сталого розвитку “Україна-2020”, Довгострокова стратегія розвитку української культури та ін.

4. Визначено ключові зміни у виробленні державної політики у сфері культури після Революції Гідності 2013-2014 років. Після Революції Гідності 2013-2014 років реформи у сфері культури набули першочергового значення, адже розвиток вітчизняної культури, національної ідентичності, підтримка українського культурного продукту показали себе важливим фактором в умовах збройної агресії на Сході України. Пріоритетним став також розвиток культурної дипломатії, задля чого було створено ряд нових інституцій, таких як Український інститут, Рада з державної підтримки кінематографії та ін. Найбільший вплив на реалізацію державної політики у сфері культури є реформа децентралізації, що збільшує можливості та повноваження місцевих органів влади над державними.

5. Проаналізовано діяльність Українського культурного фонду, спираючись на визначені критерії оцінки державної політики. Створення Українського культурного фонду у 2017 році стало ключовою зміною у підході до розвитку української культури. Визначною рисою є зміна до способу фінансування культурних продуктів та послуг – за допомогою Фонду ці продукти та послуги фінансуються не лише з державного бюджету, а й шляхом залучення інвестицій приватного бізнесу, меценатства та благодійництва. Діяльність Фонду була проаналізована на відповідність принципам доброго урядування. Програми Фонду направлені на посилення культурної самобутності регіонів України, наявна чітка та зрозуміла методологія відбору та оцінки проектів для фінансування Фондом, до відбору проектів залучене широке коло експертів, що підвищує ефективність та професійність діяльності інституції. Важливою новацією є відхід від директивного фінансування культурних продуктів та послуг до більш гнучкого способу.

Розвиток української культури є дуже важливим для підвищення відсотку креативної економіки до ВВП України, туристичної привабливості України та позиції держави на міжнародній арені. Тож у ході подальшого дослідження важливо здійснювати моніторинг діяльності новоутворених державних органів у сфері

культури на відповідність до європейських стандартів, вироблення нових підходів до стимулювання рівномірної культурної активності по всій території України, адвокації посилення регіонального культурного продукту.

Список використаних джерел

1. Шляхтун П. П. Політологія. Історія та теорія / П. П. Шляхтун. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 472 с
2. Колодій А. Ф. Політика і наука про неї [Електронний ресурс] / А. Ф. Колодій. – 2008. – Режим доступу до ресурсу: <https://political-studies.com/?p=1561>.
3. Городецька І.А. Адміністративне право України. Загальна частина: навч. пос./ І.А. Городецька - Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2011. – 192 с.
4. Дем'янчук О. П. "Державна політика" та "публічна політика": варіант перехідного періоду / О. П. Дем'янчук. // НАУКОВІ ЗАПИСКИ. Том 18. Політичні науки. – 2000. – С. 31–35.
5. Основи публічної політики та управління: навч. посіб. / С.О. Телешун та ін.; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, каф. політ. аналітики і прогнозування. — К.: НАДУ, 2011. — 312 с. 54
6. Публічна чи державна політика – вітчизняна дилема вибору / С. Телешун, С. Ситник, І. Рейтерович // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. - 2012. - Вип. 4. - С. 185-196. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2012_4_25
7. Пухкал О. Г. Публічна та державна політика: єдність та відмінності / О. Г. Пухкал, О. В. Гомоляко // Інвестиції: практика та досвід. - 2017. - № 24. - С. 106-112. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2017_24_20.
8. Якимец В. Н. Индекс для оценки и мониторинга публичной политики [Електронний ресурс] / В. Н. Якимец. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: https://www.civisbook.ru/files/File/Yakimez_index.pdf.
9. Gerston L. Public policy making: process and principles / Larry N. Gerston. – New York: M.E. Sharp, 2010. – 165 с.
10. Young E. Writing Effective Public Policy Papers / E. Young, L. Quinn. – Budapest: Open Society Institute Budapest, 2002. – 121 с.
11. УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-

членами, з іншої сторони [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011.

12. Good governance [Електронний ресурс] // Organization for Security and Co-operation in Europe – Режим доступу до ресурсу: <https://www.osce.org/good-governance>

13. Кохалик Х. М. "Добре врядування": принципи та ознаки / Х. М. Кохалик // Ефективність державного управління. - 2012. - Вип. 33. - С. 50-57

14. Börzel T. GOOD GOVERNANCE IN THE EUROPEAN UNION / T. Börzel, Y. Pamuk, A. Stahn. – Berlin: Freie Universität Berlin, 2008. – 57 с.

15. Романенко Л. М. Гражданское общество (социологический словарь-справочник) / Л. М. Романенко. – Москва. – 324 с.

16. Малімон В. І. Проблеми модернізації державного регулювання у сфері культури [Електронний ресурс] / В. І. Малімон. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2010-02/10mvirsk.pdf>.

17. ЗАКОН УКРАЇНИ Про культуру [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>.

18. Державне управління сферою культури: вітчизняний та зарубіжний досвід / А. Мерзляк, Є. Огнар'юв. // Публічне адміністрування: теорія та практика. - 2017. - Вип. 1. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Patp_2017_1_4

19. КОНЦЕПЦІЯ реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#n8>.

20. Френкель І. Мінімальний культурний кошик – гарантія забезпечення культурними послугами [Електронний ресурс] / І. Френкель // Lb.ua. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://lb.ua/blog/iryna_frenkel/372241_minimalniy_kulturniy_koshik-.html.

21. Програма діяльності Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://program.kmu.gov.ua/ministry/ministerstvo-kulturi-molodi-ta-sportu-ukraini>.

22. Ржевська Н. Ф. КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ [Електронний ресурс] / Н. Ф. Ржевська. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/3377.

23. Кабмін схвалив створення Українського інституту для промоції України у світі [Електронний ресурс] // Європейська правда. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2017/06/21/7067501/>

24. Кривда Н. До питання про реформування у культурній царині: тенденції та явища / Н. Кривда, В. Колеснікова. // Курбасівські читання: Науковий вісник. Національний Центр театрального мистецтва імені Леся курбаса. – 2017. – №12. – С. 61–75.

25. Малімон В. І. Проблеми модернізації державного регулювання у сфері культури [Електронний ресурс] / В. І. Малімон. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2010-02/10mvirsk.pdf>.

26. Пінковська Г. В. ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА РЕГІОНІВ УКРАЇНИ [Електронний ресурс] / Г. В. Пінковська // Ефективна економіка. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3424>.

27. Про Український культурний фонд [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://ucf.in.ua/about>.

28. Стратегія Українського культурного фонду на 2019-2021 роки [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://ucf.in.ua/storage/docs/12022019/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%84%D0%BE%D0%BD%D0%B4%D1%83.pdf>.

29. Довгострокова стратегія розвитку української культури - стратегія реформ [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119-2016-%D1%80>.

30. СТРАТЕГІЯ ФАНДРЕЙЗИНГУ Українського культурного фонду
[Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:
<https://ucf.in.ua/storage/docs/28122019/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D1%84%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%B5%D0%B9%D0%B7%D0%B8%D0%BD%D0%B3%D1%83%20%D0%A3%D0%9A%D0%A4%202019-2021.pdf>.

31. Шостак, В. УЧАСТЬ ДЕРЖАВИ В КУЛЬТУРНИХ ПРОЦЕСАХ: ДОСВІД США І УКРАЇНИ / Віктор Шостак // Альманах "Культура і Сучасність". – 2018. – № 1. - С. 44-48.

Додаток А

Методологія подачі заявок до Українського культурного фонду

- Що входить до апікаційного пакету:

Апікаційний пакет — це пакет документів, який складається з проектної заявки, кошторису проекту та інших документів, що передбачені Інструкцією для заявників відповідної конкурсної програми.

Апікаційний пакет для подання на конкурсний відбір Фонду — це проектна заявка + кошторис + витяг з ЄДР + обов'язкові додатки (визначені Інструкцією для заявників для кожного ЛОТУ окремо).

Апікаційний пакет подається тільки в електронній формі через офіційний сайт Українського культурного фонду. Поданий апікаційний пакет підписується **електронним цифровим підписом керівника організації заявника**.

Якщо ви подаєте проект національної або міжнародної співпраці, будь ласка, додайте також:

- документи, що підтверджують реєстрацію організації-партнера (скан-копія у PDF);
- лист(и) про наміри співпраці від партнера (-ів) (скан-копія оригіналу у PDF)
- гарантійний лист про співфінансування проекту, який надає заявник, вказуючи джерела співфінансування (скан-копія оригіналу у PDF)

Документи, які надаються мовою оригіналу, мають бути перекладені українською мовою та завірени належним чином (нотаріально або бюро перекладів).

- Як подати апікаційний пакет (проектну заявку)?

Апікаційний пакет подається тільки в електронній формі через офіційний сайт Українського культурного фонду. Поданий апікаційний пакет підписується **електронним цифровим підписом керівника організації заявника**.

Кінцеві терміни та точний перелік апікаційних документів розміщений на сторінці кожної Програми на сайті УКФ та у інструкціях до них.

Детальніше про те, як подати проектну заявку за цим посиланням.

- Які етапи конкурсного відбору?

- Конкурсний відбір проектів проводиться в чотири етапи:

Перший етап Конкурсу передбачає технічний відбір проектів щодо відповідності поданих на Конкурс апікаційних пакетів критеріям технічного відбору і проводиться працівниками Фонду. Апікаційний пакет, що не відповідає хоча б одному із критеріїв технічного відбору, не допускається до другого етапу конкурсного відбору.

Другий етап Конкурсу передбачає оцінювання апікаційних пакетів експертами експертних рад Фонду.

Третій етап Конкурсу передбачає погодження рішень експертних рад Дирекцією Фонду шляхом проведення переговорних процедур.

Четвертий етап передбачає схвалення Наглядовою Радою Фонду погоджених Дирекцією Фонду рішень експертних рад щодо проектів, вартість яких перевищує 150 мінімальних заробітних плат.

- **Які критерії технічного відбору?**

- Аплікаційний пакет, що подається на Конкурс, має відповідати таким критеріям технічного відбору:

- поданий через офіційний веб-сайт Фонду ucf.in.ua у граничні строки;
- поданий у повному комплекті (вимоги до аплікаційного пакету ЛОТ-у);
- поданий українською мовою, а в разі наявності документів викладених іноземними мовами, містить переклад таких документів українською мовою, що завірени належним чином (нотаріально або бюро перекладів);
- поданий заявником, що відповідає вимогам до заявників (повний перелік вимог до заявників викладений у 5 параграфі «Порядку проведення конкурсного відбору проектів»);
- містить кошторис з двома заповненими аркушами та поданий у формі, передбаченій Фондом у форматі EXCEL.

- **Які критерії експертного відбору?**

1. Актуальність, інноваційність, унікальність проекту - 15 балів
2. Мета, цілі, завдання проекту та робочий план проекту - 15 балів
3. Команда проекту (основні виконавці) та управління проектом та проектні ризики - 15 балів
4. Результати проекту та сталість проекту - 15 балів
5. Цільові аудиторії та комунікаційний план проекту - 15 балів
6. Аналіз статей витрат кошторису на відповідність зазначеним завданням проекту та вимогам Фонду - 25 балів

Разом - 100 балів